समम् ॥१२॥ न निम्नम् नाप्युन्नतम् ।

अविभ्रꣳशि ॥१३॥ भ्रंशु भ्रंशु अधः पतने · इतश्चेतश्च भ्रंशतऽइति भ्रंशि न विभ्रंशनधर्मकमविभ्रंशि उदकेन न विभ्रश्यते · तत्र प्राक्प्रवणावचनादितश्चेतश्चापां गमनप्रतिषेधः सिद्ध एव अनुगमनप्रतिषेधस्त्वेषः न विभ्रंशते न शीघ्रमपो मुञ्चति स्थिरोदकम् दृढभूमि यस्मिन्पतितमात्रा एवापो न शुष्यन्ति ।

अभितोदेवयजनमात्रदेशम् ॥१४॥ अभितः सर्वत्र यस्य दक्षिणतः पश्चादुत्तरतश्च देवयजनकरणपर्याप्तः प्रदेशो भवतीत्यर्थः । अभित इत्यनेन पुरस्तादपि देवयजनमात्रदेशपरिशेषणप्राप्तावाह ·

पुरस्ताद्वर्जम् ॥१५॥ प्राच्यां दिशि देवयजनमात्रं न विशेषणीयम् · यथा देवयजनप्रमाणं देशान्तरं पुरस्तादतिरिक्तं न स्यात् तथा कुर्यात् ।

प्राक्प्रवणम् ॥१६॥

उदग्वा ॥१७॥ अथोऽउदक्प्रवणमिति श्रुतत्वात् (३.१.१.२) ।

यत्किञ्चानूचानर्त्विजः ॥१८॥ षष्ठ्येकवचनान्तमिदम् · अनूचाना ऋत्विजो यस्यासौ अनूचानर्त्विक् तस्य अनूचानः यजमानस्य यादृशं तादृशं देवयजनं स्यादनुक्तलक्षणमपि · याज्ञवल्क्यमतमेतत् (३.१.१.४) शुश्रुवांसो वेदार्थं श्रुतवन्तः अनूचानाः तमेव वेदार्थमन्येभ्य उक्तवन्तः · आपस्तम्बः दक्षिणत-उन्नतमुदीचीनावनतं प्राक्प्रवणमुदक्प्रवणं वा देवयजनं यत्र वा बहवो ब्राह्मणा न सध्राधयेयुरग्नयो वाव देवयजनं यत्र क्वचनाग्नीनाधाय यजते देवयजनऽएव यजतऽइति विज्ञायते दक्षिणा वाव देवयजनं दक्षिणाश्चेत्कल्याणीर्ददाति देवयजनऽएव यजतऽइत्येके ।

उद्धतौषधिमूलेऽपरेऽन्ते विमितं कुर्वन्ति ॥१९॥ उद्धतान्युन्मूलितान्युत्खातान्योषधिमूलानि यस्मात्तदुद्धꣳलम् तस्मिन्नुद्धꣳले देवयजने अपरेऽन्ते तस्य पश्चिमे भागे विमितं कुर्वन्ति · चतुरश्रो मण्डपो विमितमित्युच्यते विमितं चतुरश्रꣳ स्याद्दशारत्नि प्रमाणत इति परिशिष्टकारवचनात् · द्वादशारत्नि मानत इत्यपि पाठान्तरम् ।